

《托拉奧爾》· 帕拉沙 VAYECHI · 瑪瑪爾 2

ביאור על הנ"ל

對上述內容的闡釋

猶大（יהודה）的承認，以及禱告中達至冠冕（כתר，Keser）層面的自我消融（ביטול，bittul），是由他的三位兄長促成的：流便（ראובן）的看見與愛，西緬（שמעון）的聽聞與敬畏，以及利未（לוי）所代表的中線；這三者正是十個屬性（ספירות，Sefiros）的三條線，也是〈聽！〉（שמע，Shema）及其祝福。王權（מלכות，Malchus）本來只接受，卻成為施予者之上的冠冕，因為它的根源在冠冕之中；因遠離而生的苦澀所帶來的親近更為深切，如同由黑暗而來的光。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayechi/2/

核心要旨

猶大（יהודה）的承認，以及禱告中達至冠冕（כתר，Keser）層面的自我消融（ביטול，bittul），是由他的三位兄長促成的：流便（ראובן）的看見與愛，西緬（שמעון）的聽聞與敬畏，以及利未（לוי）所代表的中線；這三者正是十個屬性（ספירות，Sefiros）的三條線，也是〈聽！〉（שמע，Shema）及其祝福。王權（מלכות，Malchus）本來只接受，卻成為施予者之上的冠冕，因為它的根源在冠冕之中；因遠離而生的苦澀所帶來的親近更為深切，如同由黑暗而來的光。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

這篇教義論述（מאמר，maamar）闡釋前一篇關於雅各（יעקב）祝福的論述：「猶大啊，你的兄弟們必承認你。」支派有兩方面：由下而上，以及由上而下；他們的靈魂來自創造界（בריאה，Beriah），但根源在流溢界（אצילות，Atzilus）。流便意為「看哪，有一個兒子」，代表看見：沉思君王的榮耀會燃起愛，如同戰車右側的獅子；這會引下 ה' 自身的「看見」與親近。西緬代表聽聞，聽聞來自遠方：保持距離者的敬畏，正是「左手推開」；這又引來 ה' 的「聽聞」。利未代表中線，即「真確而堅定」祝禱（אמת ויציב，Emes Veyatziv）。這三條線與〈聽！〉及其祝福相配，引向猶大：承認，也就是站立禱告（עמידה，Amidah）中的自我消融。這就是王權：它只接受，卻統治那些施予它的人，如同君王徵收稅款，因為它的根源在冠冕。」「你的手按在仇敵的後頸上」指王權在夜間下降，藉著它的「背面」精煉下界；「你父親的眾子」則指從智慧（חכמה，Chochmah）經由妥拉（תורה，Torah）與慈愛而流下的力量。最後，因遠離而生的苦澀所帶來的親近更為深切，如同由黑暗而來的光。

綱要

1	引言	¶1
闡釋前一篇關於猶大祝福的論述。		
2	支派與流便的看見	¶2
支派由下而上，也由上而下；流便的「看見」——沉思君王的榮耀——燃起愛，並引下 ה' 相應的看見與親近。		
3	西緬、利未與猶大的承認	¶3
西緬從遠方而來的聽聞，也就是左方推開所帶來的敬畏，同樣引來上方的親近；加上利未所代表的中線，十個屬性的三條線，以及〈聽！〉及其祝福的三條線，便引向猶大：承認與站立禱告中的自我消融；這就是根源在冠冕的王權。		
4	仇敵的後頸與父親的眾子	¶4
王權在夜間下降，以精煉下界，但只藉著它的「背面」；「你父親的眾子」指從智慧經由妥拉與慈愛而流下的力量，這不同於兄弟們的承認，後者源自冠冕。		

精煉與悔悟回歸（תשובה，teshuvah）是一體的；因遠離而生的苦澀所帶來的親近更為深切，因為它要改變甚至身體，如同由黑暗而來的光。

關鍵概念

由下而起的激發與由上而起的激發 אתערותא דלתתא

ואתערותא דלעילא

人的努力向上升起，便引下相應的上方回應；每個支派都兼具這兩方面。

三條線 גי קוין

右線（智慧、慈愛（חסד，Chesed）、勝利（נצח，Netzach））、左線（理解（בינה，Binah）、克制（גבורה，Gevurah）、光輝（הוד，Hod））與中線（認知（דעת，Daas）、美與和諧（תפארת，Tiferes）、根基（יסוד，Yesod））；此處分別對應流便、西緬與利未。

看見與聽聞 ראיה ושמיעה

看見來自近處，帶來愛；聽聞來自遠方，帶來敬畏。兩者各自從下方引來上方相應的一方。

承認 הודאה

猶大的特質：在站立禱告中達至的自我消融，屬於冠冕的層面，並由三位兄長促成。

王權之冠 כתר מלכות

王權自身一無所有，只能接受，卻成為施予者之上的冠冕，因為它的根源在冠冕。

精煉 בירור

從下界中分辨出善；王權只藉著它外在的「背面」來完成這件事，而這與悔悟回歸是一個過程。

第 1 節 · 11

引言

1 ביאור על הנ"ל¹

對上述內容的解釋

這篇講章（מאמר，maamar）是對前一篇〈猶大啊，你的兄弟必讚美你〉的進一步解釋；前一篇從流便（ראובן）、西緬（שמעון）、利未（לוי）和猶大（יהודה）的出生及名字，來解讀雅各（יעקב）對猶大的祝福。這裡則以卡巴拉術語闡明同樣的思想：十個屬性（ספירות，Sefiros）、它們的三條線，以及晨間祈禱的次序。

第 2 節 · 12

支派與流便的看見

2 הנה השבטים² הם ב' בחי' מלמטה למעלה ומלמעלה למטה עלמא דנוקבא ועלמא דדכורא

如今，支派有兩個層面：由下而上，以及由上而下；也就是陰性世界（עלמא דנוקבא，alma d' nukva）與陽性世界（עלמא דדכורא，alma d' duchra）。

十二個支派體現兩種運動：由下而上升起，以及由上而下引下。Zohar（זהר）以「陰性世界」和「陽性世界」稱之：前者承受並懷著渴望上升，後者則施予並向下流出。

（וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] ע"פ והנה אנחנו מאלמים³ אלומים⁴ שנשמות השבטים נמשכו מבריאה והן בבחי' מלמטה⁵ למעלה לעלוי מבריי [מבריאה] לאציי ושרשן הן י"ב גבולי אלכסון⁶ שבז"א דאציי שנק' שבטי⁷ י"ה שנמשכים מלמעלה למטה）。

（正如上文根據經文「看哪，我們正在捆禾捆」所解釋的：支派的靈魂由創造界（בריאה，Beriah）引出，處於「由下而上」的層面，為的是從創造界上升到流溢界（אצילות，Atzilus）；而它們的根源，則是流溢界小面相（情感屬性）（ז"א / זעיר אנפין，Z' eir Anpin）中的十二條對角界線，這些界線稱為「י"ה的支派」，是由上而下引出的。）

這個括號回顧了前一篇關於約瑟（יוסף）禾捆之夢的 maamar。支派的靈魂來自創造界，那是第一個彼此分立存在的世界；它們的使命是上升到流溢界。然而，它們的根源就在流溢界本身，位於小面相的十二條「對角界線」之中。這是 Sefer Yetzirah（ספר יצירה）的術語，指六個方向交會之處的十二條邊界。這些界線稱為「י"ה的支派」；「י"ה」是神聖之名，支派由此向下引出。

והנה באתערותא דלתתא⁸ אתערותא דלעילא שע"י בחי' ראובן שמלמטה למעלה ממשיך גילוי בחי' ראובן שמלמעלה למטה

如今，「由下而起的激發（אתערותא דלתתא， isarusa dilesata）[便有]由上而起的激發（אתערותא דלעילא， isarusa dileila）」：藉著流便（ראובן）由下而上的層面，便引下由上而下的流便這一層面的顯現。

「由下而起的激發，便有由上而起的激發」這條普遍法則，如今應用於流便。流便也有兩面：人的努力向上升起，而來自上方的回應則向下而來；正是下方的努力引下了上方的回應。

והוא כי בחי' ראובן הוא בחי' ראו ב"ן [שם ב"ן] בחי' ראייה אותיות ארי"ה^{9,10} ומלמטה למעלה הוא בחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא שמזה נמשך תוקף האהבה בחי' פני ארי' [אריה] אל הימין^{11,12} וכו'

這是因為流便這一層面的名稱可讀作「ראו ב"ן」（re' u ven，意為「看哪，一個兒子」）；這是視見（ריה，re' iyah）的層面，而「視見」的字母正好構成獅子（אריה，aryeh）。由下而上，它是「凝視君王的榮耀」這一層面；由此引發強烈的愛，亦即「右側的獅子之面」等等。

這是因為流便的名字可讀作 re' u ven，即「看哪，一個兒子」，所以他代表視見；而「視見」的希伯來字母恰好與「獅子」的字母相同。由下而上，這種「視見」是靈魂沉思，**ה'**的偉大，亦即「凝視君王的榮耀」，由此燃起強烈的愛。這份愛就是以西結（יחזקאל）異象中神聖戰車右側的獅子之面；右側是慈愛（חסד，Chesed）的一側。

ועי"ז נמשך ג"כ אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מלמעלה למטה גלוי בחי' ראייה עליונה כי ראה¹³ ה' בעניי בחי' התקרבות כי עתה יאהבני אישי.

由此也引下由上而起的激發，使其由上而下：顯現上方視見這一層面——「因為 **ה'** 看見了我的困苦」；這是親近的層面：「因為如今我的丈夫會愛我。」

上方的回應與下方的努力相應：**ה'**親自「看見」那人，正如利亞（לאה）為流便命名時所說：「因為 **ה'** 看見了我的困苦。」這種神聖的看見，意味著親近，表達於她的期盼：「因為如今我的丈夫會愛我。」

西緬、利未與猶大的承認

3 וימינו תחבקני.¹⁴ וכמו"כ [וכמו כן] ע"י בחי' שמעון שמלמטה למעלה אם שמע תשמעו¹⁵ מעורר בחי'

אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] כי שמע¹⁶ ה' כו'

「他的右手擁抱我。」同樣，藉著從下而上的西緬（שמעון）這一層面（בחינה，bechinah），「你們若確實聽從」，便會引發由上而起的激發（אתערותא דלעילא，isarusa dileila）：「因為 הוי' (Havayah) 聽見了」，等等。

「他的右手擁抱我」這句經文補足了呂便（ראובן）的圖像：右手象徵愛與親近。西緬也以同樣的方式，透過聆聽而起作用：人的「聽從」，如「你們若確實聽從」所說，會引發 ה' 的「聽見」作為回應，正如利亞（לאה）在西緬出生時所說的：「因為 ה' 聽見了。」

וענין רא"י [ראיה] היא מקרוב ושמיע' [ושמיעה] היא מרחוק כמ"ש ה' שמעתי שמעך¹⁷ יראתי. בחי' אודנין

כי חבקוק היה בבחי' הריחוק שהוא בחי' שוב כענין וינועו ויעמדו מרחוק¹⁸

其意是，觀看是從近處而來，聽聞則是從遠處而來，正如經上所說：「啊 ה'，我聽見了關於你的傳聞，便心生畏懼。」這是耳朵（אודנין，udnin）的層面；因為哈巴谷處於疏遠的層面，也就是「退返」（שוב，shov）的層面，如同「他們震動，站在遠處」。

觀看屬於近處，聽聞則屬於遠處，正如先知哈巴谷所說：「啊 ה'，我聽見了關於你的傳聞，便心生畏懼。」以卡巴拉的語言來說，聽聞是「耳朵」（udnin）的層面；哈巴谷從遠處聽聞，處於 shov（「退返」或因敬畏而退後）的狀態，就如西奈山下的人們「震動，站在遠處」。

ומזה נמשך מלמעלה למטה כי שמע ה' כי שנאה אנכי ויתן לי וגו' שמזה¹⁹ יהי' [יהיה] התקרבות

מלמעלה (ושנאה שאינה אהובה כ"כ [כל כך] שהרי כתיב ויאהב גם את רחל מלאה)²⁰

由此便由上而下引來：「因為 ה' 聽見我被厭棄，便賜給我」，等等；由此便會從上而來親近。（「被厭棄」是指她沒有那麼受寵愛，因為經上寫道：「他也愛拉結，勝過利亞。」）

正是這種疏遠引來了從上而來的回應：利亞為西緬取名時說：「ה' 聽見我被厭棄了。」因著這聽見，從上而來的親近便隨之而至。括號中的說明緩和了「被厭棄」一詞：利亞並非不受愛，只是她不如拉結受寵，因為經上說，雅各（יעקב）愛拉結「勝過利亞」。

מחמת שעושה א"ע [את עצמו] רחוק ושמאל דחה²¹ ונקי שנואה כי שמאלו תחת²² לראשי ועי"ז אח"כ בחי' לוי ט"ו ווי"ן דאמרי"צ [דאמת ויציב].

[這是]因為人使自己處於疏遠之中，「左手推開」，[因此人]被稱為「被厭棄」，因為「他的左手在我頭下」。藉此，之後便有利未（לוי）的層面：〈真實而堅定〉（אמרי"צ，Emes Veyatziv）中的十五個 ו 字。

親近之所以到來，正是因為人使自己保持距離，體現了「左手推開」的精神；這種謙卑正是此處「被厭棄」的含義，也與「他的左手在我頭下」相應，左手象徵克制。右方的呂便與左方的西緬之後，便是利未；在禱告中，利未對應於 Shema 之後的祝福〈Emes Veyatziv〉，此祝福以十五個以字母 ו（「和」）開頭的詞語著稱。

וג' בחי' אלו הן ג' קוין חח"ן [חכמה חסד נצח] בגי"ה [בינה גבורה הוד] ודת"י [ודעת תפארת יסוד] שהוא קו האמצעי הוא בחי' לוי.

這三個層面就是三條線：智慧（חכמה，Chochmah）、慈愛（חסד，Chesed）與勝利（נצח，Netzach）；理解（בינה，Binah）、克制（גבורה，Gevurah）與光輝（הוד，Hod）；以及認知（דעת，Daas）、美與和諧（תפארת，Tiferes）與根基（יסוד，Yesod）。後者是中線，也就是利未的層面。

三兄弟對應於十個屬性（ספירות，Sefiros）的三條「線」：右線是 Chochmah、Chesed、Netzach；左線是 Binah、Gevurah、Hod；中線是 Daas、Tiferes、Yesod，而中線就是利未。中線把兩側連結並調和起來。

שע"י ג' בחי' אלו נמשך בחי' יהודה יודוך אחיך²³ להיות בחי' הודאה כתר מלי

因為藉著這三個層面，便引來猶大（יהודה）的層面：「你的兄弟必稱讚你」，使人達到承認（hoda' ah，הודאה）的層面，即王權的冠冕（Keser Malchus）。

藉著這三者，便引出猶大；他的名字源自承認（hoda' ah），正如「你的兄弟必稱讚你」所說。這種承認稱為王權的冠冕，也就是 Malchus 的冠冕。

דהנה המלי' היא בחי' מקבל ול"ל [ולית ליה / ולית לה] מגרמה כלום ואעפ"כ [ואף על פי כן] אחר שמקבלת הרי היא בחי' מלכות עליהם (ונקי' כתר מלי' שהיא בחי' כתר מלמטה למעלה) הגם שהם ממשיכים לה האורות ופרקין (וע' בזהר בלק²⁴ ע"פ גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו^{25,26} כו')

因為王權（מלכות，Malchus）是接受者的層面，「自身毫無所有」；然而，它一旦接受了，便成為統御他們的王權（這也稱為王權的冠冕，因為它是由下而上的冠冕層面），儘管他們把光與肢節（פרקין，perakin）引下給它。（參見《Zohar》〈זהר〉〈巴拉克篇〉，對經文「大有能力、行祂話語的人，聽從祂話語的聲音」等語的解釋。）

Malchus 自身一無所有，只是接受；然而，它接受之後，便統御那些給予它的人：它是「由下而上的冠冕」，儘管他們把光與 perakin（「肢節」，卡巴拉中指一個屬性的各個部分）引下給它。Alter Rebbe 所引的《Zohar》〈巴拉克篇〉將「行祂話語的人」解作有力者；他們重建稱為「話語」的 Malchus，使她從一個單純的點成為完整的形體；然後眾人都「聽從祂話語的聲音」，她便如君王在軍眾之中一般，在他們中間掌權。

וה"ז [והרי זה] כמשל המלך ב"ו [בשר ודם] שהוא מקבל המס הכסף והזהב מאנשי מדינתו ואעפ"כ [ואף על פי כן] הרי הוא מולך עליהם כו'

這就好比血肉之軀的君王：他從自己國中的百姓那裡收取稅賦、銀子和金子，然而他仍然統治他們，等等。

一個比喻：世間的君王從百姓那裡收取稅賦、銀子和金子，卻仍是他們的君王。從百姓那裡接受供奉，並不使他低於百姓。

כך המלי' שרשה בכתר נעוץ סופן בתחלתו²⁷ רק שצריך המשכת הכתר הנקי טמירו דכל טמירין שיהי בגילוי בבחי' אתה

王權（מלכות，Malchus）也是如此：其根源在冠冕（כתר，Keser）中，「末端嵌入起始之中」；然而，必須將冠冕所稱的「一切隱藏中最隱藏者」引下，使它顯現於「你」（אתה，atah）這一層面／範疇（בחינה，bechinah）。

王權之所以能掌權，是因為它的根源在最高層面的冠冕中，正如「末端嵌入起始之中」這一原則所教導的：最後一層根植於第一層。然而，冠冕是「一切隱藏中最隱藏者」，所以必須將它引下，直到顯現出來；這就是「猶大，你」中的「你」（אתה，atah）一詞的含義：ה'被稱為此刻臨在且顯明者。猶大（יהודה，Yehudah）。

ולכן יודוך אחיך מכתר למלי' ע"י ג' קוין הנ"ל ראובן פי' ראשונה דק"ש [דקריאת שמע] בחי' שם מ"ב ושמעון פי' שניה ע"ב [שם ע"ב]

因此，「你的兄弟必承認你」[是]從冠冕到王權，經由上述三條線：流便（ראובן）是示瑪（שמע，Shema）的第一段，屬於四十二之名的層面；西緬（שמעון）是第二段，屬於七十二之名。

這就是為什麼兄弟們的承認會經由三條線，從冠冕通達王權；這三條線如今對應於晨禱。流便是示瑪的第一段，與四十二之名相連；西緬是第二段，與七十二之名相連。這是卡巴拉中的兩個神聖之名，以其數目命名。

(וע' במ"א דלכאורה²⁸ שם מ"ב הוא גבורה ושם ע"ב [שם ע"ב] חסד אלא שהוא בחי' אור הגבורה בכלי החסד ואור החסד בכלי הגבורה) ולוי אמוי"צ [אמת ויציב] בחי' הממוצע ונקי היכל הרצון שלמעלה מהיכל האהבה שלפני ק"ש [קריאת שמע] וכו'.

（另見他處：乍看之下，四十二之名屬於克制（גבורה，Gevurah），七十二之名屬於慈愛（חסד，Chesed）；然而，這是克制之光在慈愛之器皿中，以及慈愛之光在克制之器皿中的層面。）利未（לוי）則是「真實確然」（אמת ויציב，Emes Veyatziv），屬於中介者的層面，稱為意願之殿（היכל הרצון，heichal ha-ratzon），位於示瑪之前的愛之殿之上，等等。

括號中的話回答一項疑問：四十二之名通常屬於克制，七十二之名則屬於慈愛，因此將四十二之名與第一段（愛）相連、將七十二之名與第二段（敬畏）相連，似乎顛倒了；答案是光與器皿（אורות וכלים，oros v'keilim）彼此互換：克制之光置於慈愛的器皿中，反之亦然。利未是「真實確然」，即示瑪之後的中介祝禱，稱為意願之殿，高於示瑪之前祝禱所屬的愛之殿；「殿」（היכלות，heichalos）是卡巴拉所說的層層上升的殿堂，祈禱經由這些殿堂上升。

והיכל קד"ק [קדש הקדשים] ²⁹ אדני שפתי ³⁰ כו' סמיכת גאולה לתפלה ³⁰ להיות בחי' יודוך אחיך בחי' הודאה בחי' בטול בחי' כתר.

至聖所之殿是「**אדני**」[開啟]我的唇」等等；將救贖（**גאולה**，Geulah）緊接祈禱（**תפלה**，Tefillah），使「你的兄弟必承認你」這一層面得以實現：承認的層面、自我消融（**ביטול**，bittul）的層面、冠冕的層面。

最高的殿堂——至聖所——就是阿米達祈禱，它以「**אדני**，開啟我的唇」開始，並且必須緊接在救贖的祝禱之後。在那裡，便達到「你的兄弟必承認你」所說的承認：完全的自我消融，也就是冠冕的層面。

ותעמוד מלדת ³¹ אין עמידה אלא תפילה ^{32,33} (והוא ג"כ לשון עמידה ושתיקה ובטול שהוא בחינת כתר שהוא לשון שתיקה ³⁴ כמו כתר לי זעיר ³⁵ כי הסייג דחכמה הוא שתיקה כמ"ש במ"א בענין יונת אלם ^{36,37} וכו') ³⁸:

「她便停止生育」（**ותעמוד**，vata' amod）：「『站立』（**עמידה**，amidah）無非就是祈禱。」（這個詞也有站定、沉默與自我消融之意，屬於冠冕的層面；冠冕一詞也有沉默之意，正如「稍等我片刻」（**כתר**，kater）；因為「智慧（**חכמה**，Chochmah）的藩籬是沉默」，如他處論及「沉默的鴿子」等所解釋。）

猶大出生後，利亞「停止生育」，而賢者教導說，「站立」就是祈禱，也就是阿米達。這個詞也含有靜止與沉默之意，正是冠冕的標誌：冠冕一詞帶有沉默之意，如「稍等我片刻」中的「稍等」（**כתר**，kater）；又如拉比阿基瓦在《先賢篇》（3:13）所說：「智慧的藩籬是沉默。」因為冠冕位於智慧之上，如同環繞智慧的藩籬。

第 4 節 · 14

仇敵的後頸與父親的眾子

4 ידך בעורף אויביך. כי המלי' יש לה עליות וירידות הפעם אודה ³⁹

「你的手必按在仇敵的後頸上。」因為王權（**מלכות**，Malchus）有升有降：「這一次我要承認。」

現在解釋猶大祝福的第二句：「你的手必按在仇敵的後頸上。」王權有升有降：它在承認時升起，即「這一次我要承認」。

ובלילה יורדת לברר בי"ע כמ"ש ותתן טרף⁴⁰ ואין בירור אלא בבחי' אחריים כי הפנימיות מתכלל כנר בפני אבוקה בלי בירור כו'.

夜間，它下降，去辨析創造界（בריאָה，Beriah）、形成界（יצירה，Yetzirah）和行動界（עשיה，Asiyah），正如經上所說：「她供給食物（טרף，teref）」；而辨析只會在背面（אחוריים，achorayim）這一層面發生，因為內在層面（פנימיות，pnimiyus）會被吸收，如燭火在火炬面前一般，不經辨析，等等。

夜間，它下降到創造界、形成界和行動界這些較低的世界中，去辨析它們、從中分辨出善；這就是賢德的婦人「供給食物」的夜晚。辨析只透過「背面」（אחוריים，achorayim）發生，也就是透過外在的接觸，如同經文所說的後頸；內在層面（פנימיות，pnimiyus）不會辨析，因為它只是被吸收，如燭火在火炬面前一般。

וענין ישתחוּ לך בני אביך⁴¹ הוא בחי' המשכה מבחי' אבא למל' אבא יסד ברתא⁴²

「你父親的兒子們必向你下拜」的意思，是由父（אבא，Abba），也就是智慧（חכמה，Chochmah）的層面，向王權引下流注：「父奠定了女兒。」

第三句「你父親的兒子們必向你下拜」，指的是由父，也就是智慧，向王權流注，正如「父奠定了女兒」這句話所說；女兒就是王權。

כי יודוך אחיך הוא המשכה מכתר שהוא ע"י גי' קוין הנ"ל. משא"כ בני אביך המשכת אבא ב' קוין והם ראובן ולוי תח"ן [חכמה חסד נצח] ע"י גמ"ח [גמילות חסדים] ודתי [ודעת תפארת יסוד] ע"י תורה נובלות חש"מ [חכמה של מעלה]⁴³ כו'.

因為「你的兄弟必承認你」是從冠冕（כתר，Keser）引下流注，經由上文提到的三條線；而「你父親的兒子們」則是父的流注，循兩條線而下，這兩條線分別是流便（ראובן）和利未（לוי）：智慧、慈愛（חסד，Chesed）和勝利（נצח，Netzach），透過慈善行為（גמילות חסדים，gemilus chassadim）；以及認知（דעת，Daas）、美與和諧（תפארת，Tiferes）和根基（יסוד，Yesod），透過妥拉——「上層智慧所落下的果實」——等等。

這與「你的兄弟必承認你」不同；後者是由冠冕經由三條線而來。「你父親的兒子們」只涉及兩條線：流便所代表的智慧、慈愛與勝利之線，透過慈善行為而達成；以及利未所代表的認知、美與和諧、根基之線，透過研習妥拉而達成。妥拉被稱為「上層智慧所落下的果實」，因此承載著父、也就是智慧的流注。

由黑暗而來的光

5 וענין כי ראה⁴⁴ ה' בעניי הנה בירורי' [בירורים / בירורין] ותשובה הכל ענין א' שהי' [שהיה] יורד ממקום

גבוה וצריך לעלות לשם נק' תשובה

至於「因為 ה' (Havayah) 看見了我的苦楚」：淨化提煉（בירורים, birurim）與悔悟回歸（תשובה, teshuvah）原是一回事。凡從高處降下、必須升返那裡的，都稱為悔悟回歸。

現在要解釋利亞（לאה）在生下 Reuven 時所說的「因為 ה' 看見了我的苦楚」。淨化下界與悔悟回歸是一個過程：凡從高處降下、必須再攀升回去的，都是在「回歸」。

וכן הנשמה ירדה⁴⁵ לצורך עליי' [עלייה]。

同樣，靈魂降下，乃是為了上升。

靈魂本身也降入身體，為的是獲得更大的提升。

והנה ההתקרבות שמחמת בחינת עניי שהוא מרירות הנפש על ריחוקה (עד שגם הנה"ב [הנפש הבהמית]

והגוף יהיו בבחינת אתהפכא כו') היא יותר גדולה כיתרון האור הבא מן החשך^{46, 47} וכנודע ממ"ש

במ"א בענין ויברך יעקב את פרעה^{48, 49} מה שהוא סט' [סטרא] וכו':

而由「我的苦楚」這一層面（בחינה, bechinah）所引發的親近，乃是源於靈魂因遠離 ה' 而感到的苦澀（甚至動物性靈魂（נפש הבהמית, nefesh habehamis）與身體也會達到轉化（אתהפכא, is' hapcha）的境界，等等），其程度更高，正如「由黑暗而來的光更為優越」；正如別處論及「雅各布（יעקב）祝福法老」時所闡明的，眾所周知：「正如那一方……」等等。

因「我的苦楚」而生的親近，是靈魂因遠離 ה' 而感到苦澀所帶來的；這種親近甚至深入到動物性靈魂和身體也要轉化的地步，其程度更高，正如從黑暗中顯出的光勝過一般的光。阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）所指的，是別處對「雅各布祝福法老」一事的闡釋；他只引述了「正如那一方……」幾字。這裡的「那一方」是另一側（סטרא אחרא, sitra achra），即與神聖相對的領域。

在事奉中的實踐

沉思 יהוה 的偉大會帶來愛；謙卑地保持距離則會帶來敬畏；藉著〈聽！〉及其祝福，這些會引向站立禱告中的自我消融。人因自己遠離 יהוה 而生的苦澀，若以改變甚至動物性靈魂與身體為目標，就會帶來更深的親近，如同由黑暗而來的光。

討論問題

1. 為什麼看見會帶來愛，聽聞會帶來敬畏？兩者各自如何引來上方的回應？
2. 王權只接受，怎能統治那些施予它的層面？君王與稅款的比喻又增添了什麼含義？
3. 為什麼站立禱告必須接續〈聽！〉及其祝福？「站立」與沉默、冠冕有什麼關聯？
4. 為什麼精煉只能藉著「背面」發生，而不能藉著內在層面？
5. 因遠離而生的苦澀所帶來的親近，在什麼意義上勝過一般的親近？

註記

第 1 段

1 ביאור על הנ"ל

Or HaTorah (אור התורה) 保存了這篇解釋；它是根據 Tzemach Tzedek (הצמח צדק) 親筆抄錄的文本，為此處刊印的文本提供了另一份見證。

KEHOT 註記

באזה"ת ויחי תתשמ, ב (נדפס מגוכתי"ק הצ"צ). הנחת ר' משה בן אדה"ז והנחת מהרי"ל נדפס בסה"מ תקס"ו ח"א.

第 2 段

2 הנה השבטים

此註指向 Or HaTorah on Shemos, p. 5，討論支派；Kehot 的下一條註釋補充說，該處以另一則釋文取代此處接下來的括號段落。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת שמות ע' ה. בבוכ 1824: שבטים.

3 約瑟 (יוסף) 把自己的夢告訴兄弟們：「看哪，我們正在田間捆禾捆。」阿爾特雷貝 (אדמו"ר הזקן) 追述自己較早的一篇論述 (מאמר, maamar)；該論述解釋了各支派的靈魂源自何處。

בראשית ל"ז:7

וְהָיָה אֲנַחְנוּ מְאֻלָּמִּים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהָיָה קִמָּה אֲלֵמִי וְגַם־נִצָּבָה

וְהָיָה תִּסְבִּינָה אֲלֵמִיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוֶינָה לְאֵלֵמִי:

for, behold, we were binding sheaves in the field, and, lo, my sheaf arose, and also stood upright; and, behold, your sheaves came round about, and bowed down to my sheaf.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

4 ע"פ והנה אנחנו מאלמים אלומים

在該頁，兄弟們引發「陰性之水」(mayin nukvin)，也就是由下而起的渴望；他們需要約瑟引下流溢界的「陽性之水」。他們誤以為自己與約瑟同等；他們的根源確實是流溢界小面相的十二條對角界線，稱為「י"ה的支派」，但他們自身仍在下方的創造界。

KEHOT 註記

לעיל כה, ג. באזה"ת ויחי תתשמ, ב: וכמ"ש במ"א ע"פ ששם עליו שבטים שבטי י"ה כו'.

5 שו"ה דנוקבא — (וכמש"ל . . ל מטה)

在 Or HaTorah, Shemos p. 5，此處關於支派靈魂的括號段落由另一則釋文取代。

KEHOT 註記

באזה"ת שמות ע' ה נמצא הגה"ה אחרת. בבוכ 1824 ליתא הגה"ה.

6 הן י"ב גבולי אלכסון

該段指出，支派自身雖在創造界，其根源卻是流溢界小面相的十二條對角界線；它並回指此處對「猶大啊，你……」的解釋。該段以此說明海為何分成十二條道路：分海就是創造界的十二支派上升到它們在流溢界的根源。

KEHOT 註記

7 שבטי י"ה

「那裡，眾支派上去，י"ה的支派，作為以色列的見證。」以י"ה稱呼他們，被視為他們的根源在流溢界 (אצילות, Atzilus) 的徵兆。

Psalms 122:4/ד'ב:כ

שָׁשֶׁם עָלוּ שְׁבִטִים שְׁבִטִיקָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְשֵׁם ה'

Whither the tribes went up, even the tribes of the L-RD, as a testimony unto Israel, to give thanks unto the name of the L-RD.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

8 והנה באתערותא דלתתא . . וענין ראי'

手稿1828將這段寫得不同，也更簡短：藉著流便、視見、「獅子之面」以及「我看見你們的祖先」，親近便由上而來——「我看見了我的困苦……因為如今我的丈夫會愛我，他的右手擁抱我」；聽見——「若你們確實聽從」——也同樣引發上方的回應：「因為י"ה聽見了。」

KEHOT 註記

בבוכ 1828 בשינוי: ובאתערותא דלתתא אתערותא דלעילא ע"י ראובן רא"י פני אר"י ראיתי את אבותיכם התקרבות ממשיך מלמעלה ראה ה' בעניי כי עתה יאהבני אישי וימינו תחבקני ושמיעה אם שמוע תשמעו מעורר מלמעלה כך כי שמוע ה': וענין ראי'ה. הנוסח בבוכ 1824 נדפס במאמרי אדה"ז תקס"ו ח"א.

9 ראי'ה אותיות ארי'ה

該處解釋「那領你們出埃及地的」，也出現相同的字母雙關：「右側的獅子之面」，因為 aryeh 的字母正好構成 re' iyah。視見是智慧 (חכמה, Chochmah) (「誰是有智慧的？就是看見的人……」)；而它只有最後一個層次，即十分之一，藉著心智與心之間的「狹窄處」(Mitzrayim)，披覆於右側的慈愛之中。

Zohar III, 234a זח"ג רלד, זח"ג

Tikkunei Zohar, Tikkun 70 • 121b: תקו"ז תיקון

... שריקות וארגים חורי קורי עכביש יארגו, בדעות כוזבות יאריכו למעניתם, לך נא ראה מה שכתב על זה ר' יוסף בן גיקטיליא בהקדמת שערי אורה, ובמה שכתב בעל החנוך בהקדמתו לפירוש התורה, והאלקי ר' מנחם מריקנאטי ז"ל בפרשת ויחי בפסוק בן פורת יוסף, ובמה שכתב ר' יהודה חייט בפירוש מערכת האלקות (ד, לד), וזה לשונו, סוף דבר כל מקום שתראה שידברו בענין הספירות, דברים שאין ראוי לאמרם בבורא יתברך, כגון שעור וקומה והדומים להם, הכל נאמר על הספירות, וכשתראה שידברו על דרך שבח והודאה הכל נאמר על הבורא שבתוכן, וכן ...

Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain)

KEHOT 註記

זח"ג רלד, א. ת"ז ת"י ע (קכב, א). וראה גם לקמן עא, ד. בלקו"ת שמע"צ צא, ג מציין לכאן.

10

ראיה אותיות ארי"ה

Kehot也引述《Tikkunei Zohar》(Tikkun 70, תיקוני זהר) 的這段文字，作為同一文字雙關的另一處來源。

Tikkunei Zohar 122a:7/ז:א:ק"ב:ה:תקוני זוהר

אריה דא ראיה, ואתמר בקה (יחזקאל א י) ופני אריה אל הימין לארבעתם, בכל אתר ארבעתם דא יהו"ה, ארבע אתוון דיליה דשליטין על כלא, והפוך אריה ותשכח לקה ראיה, ואיהו לימינא דחסד, דאיהו יומא דקמאה, דתמן א' (נ"א י) אור, ראובן דאיהו לימינא על שמיה אתקרי אור בן, שמינה לשמאלא, ועליה אתמר (שם) ופני שור מהשמאל, נשר ריחא באמצעייתא, עליה אתמר (משלי ל ד) מי אסף ריח בחפניו, דאינון תרין נוקבין דחושטמא, פימא דבורא, דא אדם ...

Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain)

11

שו"ה נמשך — אל הימין

在此處，Or HaTorah 的版本增添一則括號：「aryeh 的字母正好構成 re' iyah；並請參看 maamar〈他從手所得的獻上一份禮物〉對獅子的解釋。」此註也指向 Or HaTorah on Nach, vol. 2, p. 1056 onward，以供進一步討論。

KEHOT 註記

בארה"ת שם: " (ארי' אותיות ראי', ועמ"ש מענין ארי' בד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה) . " [לעיל כז, ג]. ראה ארה"ת נ"ך כך ב ע' אינו ואילך.

12

פני ארי' אל הימין

在以西結 (יחזקאל) 的戰車異象中，每個活物都有「右側的獅子臉」。右側是慈愛 (חסד, Chesed) 的一側，因此，獅子是源自觀照的愛的形象。

Ezekiel 1:10 יחזקאל א:י

ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אליהם ימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתם ופני נשר לארבעתם:

As for the likeness of their faces, they had the face of a man; and they four had the face of a lion on the right side; and they four had the face of an ox on the left side; they four had also the face of an eagle.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

13

כי ראה ה' בעניי בחי' התקרבות כי עתה יאהבני אישי

利亞 (לאה) 在流便 (ראובן) 出生時說：「因為我見了我的心苦；如今，我的丈夫就會愛我。」在這節經文中，利亞比拉結 (רחל) 更不受雅各 (יעקב) 愛；她盼望雅各如今會愛她。阿爾特雷貝則將她的話解讀為：「看見」作出回應，以及這所帶來的親近。

בראשית כ"ט:ל"ב Genesis 29:32

ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראא ה' בעניי כי עתה יאהבני אישי:

And Leah conceived, and bore a son, and she called his name Reuben; for she said: 'Because the L-RD hath looked upon my affliction; for now my husband will love me.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 3 段

14

וימינו תחבקני

那位蒙愛者 (解作以色列會眾) 論及她的愛人 (解作 ה') 說：「他的左手在我頭下，他的右手擁抱我。」右手的擁

抱，是流便 (ראובן) 之愛所帶來的親近。

Song of Songs 2:6 שיר השירים ב:ו

שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני:

Let his left hand be under my head, And his right hand embrace me.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

15

אם שמע תשמעו

示瑪 (שמע, Shema) 祈禱文第二段的開頭：「你們若切實聽從我的誡命。」這是西緬 (שמעון) 從下方而來的「聽聞」。

Deuteronomy 11:13 דברים י"א:י"ג

והיה אם-שמע תשמעו אל-מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את-ה' אלוקיכם ולעבדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם:

And it shall come to pass, if ye shall hearken diligently unto My commandments which I command you this day, to love the L-RD your G-d, and to serve Him with all your heart and with all your soul,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

16

כי שמע ה' כי שנואה אנכי ויתן לי

利亞 (לאה) 為西緬命名時所說的話：「因為我聽見我不受愛，便也賜給我這一個。」在經文中，她的意思是自己不如拉結 (רחל) 受寵愛；在此，她的聽聞回應了那自覺遠離的一方。

בראשית כ"ט:ל"ג Genesis 29:33

ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי-שמע ה' כי-שנואה אנכי ויתן לי גמ-אתי זה ותקרא שמו שמעון:

And she conceived again, and bore a son; and said: 'Because the L-RD hath heard that I am hated, He hath therefore given me this son also.' And she called his name Simeon.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

17

ה' שמעתי שמעך

哈巴谷 (חבקוק) 的祈禱：「הוי' (Havayah) 啊，我聽見了關於你的傳聞，便懼怕。」聽聞是從遠處而來的，因而生出敬畏。

חבקוק ג':ב' Habakkuk 3:2

ה' שמעתי שמעך ראתי ה' פעלך בקרב שנים חייהו בקרב שנים תודיע ברנך רחם תזכור:

O L-RD, I have heard the report of Thee, and am afraid; O L-RD, revive Thy work in the midst of the years, in the midst of the years make it known; In wrath remember compassion.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

חבקוק ג, ב.

18

וינועו ויעמדו מרחוק

在西奈，眾人「戰慄，並遠遠站著」。這說明了聽聞所帶來的遠離與敬畏的姿態。

שמות כ"ט:י"ו Exodus 20:15

וקלהעם ראים את-הקולת ואת-הלפידים ואת קול השקר ואת-ההר עשן וירא העם ויגעו ויעמדו מרחק:

And all the people perceived the thunderings, and the lightnings, and the voice of the horn, and the mountain smoking; and when the people saw it, they trembled, and stood afar off.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

19 ויתן לי וגו' שמזה יהי' התקרבות מלמעלה (ושנואה שאינה)

1824年手稿此處作：「祂賜給我一個兒子，由此生出從上而來的親近之層面，以及下方『退返』(shov)的層面（而『被厭棄』是指……）」

KEHOT 註記

בבז' 1824: ויתן לי בן שמזה נולד בחי' התקרבות למעלה בחי' שוב שלמטה (ושנואה היינו. באזה"ת בראשית כרך ו תתשמ, ב (נדפס מגוכתי"ק הצ"צ) הגי': ויתן לי בן.

20 ויאבה גם את רחל מלאה

「他也愛拉結，勝過利亞。」其中的「也」表明利亞也受愛，因此「恨」的意思是愛得較少。

Genesis 29:30 בראשית כ"ט:ל'

וַיָּבֹא גַם אֶלְרַחֵל וַיֵּאָהֵב גַּם־אֶת־רַחֵל מִלָּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוּ עוֹד שְׁבַע־שָׁנִים אַחֲרוֹת:

And he went in also unto Rachel, and he loved Rachel more than Leah, and served with him yet seven other years.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כט, ל.

21 ושמאל דוחה

《塔木德》教導：「左手應當推開，右手則使人親近。」在此，左手的推拒，是敬畏所帶來的自我遠離。

Sotah 47a:6 מ"ז א:ו' ז'-ז'

תנו רבנן: לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת, לא כאלישע שדחפו לגחזי בשתי ידיו, ולא כיהושע בן פרחיה שדחפו לישו הנוצרי מתלמידיו בשתי ידיו. אלישע מאי היא, דקתיב: "ויאמר נצמן הואל קח כפרים", וקתיב: "ויאמר אליו לא לבי הלך כאשר הפך איש מעל מקרבתי לקראתך העת לקחת את הכסף ולקחת בגדים וזיתים וכרמים וצאן ודקר ועבדים ושפחות".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

22 Kehot 的註記指出，這些文字見於 Song of Songs 8:3。

Song of Songs 8:3 שיר השירים ח':ג'

שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקני:

His left hand should be under my head, And his right hand should embrace me.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

23 יודוך אחיך

雅各 (יעקב) 的祝福是：「猶大 (יהודה)，你，你的兄弟們必稱頌你。」這篇 maamar 說明三位兄弟如何促成對猶大的稱頌。

Genesis 49:8 בראשית מ"ט:ח'

יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף אחיך ישתחוו לך בני אחיך:

Judah, thee shall thy brethren praise; Thy hand shall be on the neck of thine enemies; Thy father's sons shall bow

down before thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

24 בזהר בלק

Kehot 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

קצא, א.

25 גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו

詩篇作者呼籲天使：「祂的天使啊，你們大有能力，遵行祂的話語，聽從祂話語之聲；你們要讚美 ה'。」阿德莫爾哈扎肯 (Zohar (זהר) 引用 Zohar (אדמו"ר הזקן) 對此節的解讀，以說明王權 (מלכות, Malchus)。

Psalms 103:20 תהילים ק"ג:כ'

בָּרְכוּ ה' מַלְאָכָיו גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמּוֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ:

Bless the L-RD, ye angels of His, Ye mighty in strength, that fulfil His word, Harkening unto the voice of His word.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

26 גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו

Kehot 將巴勒 (בלק) 篇的相關段落標在 191a。那裡說，大能者「遵行祂的話語」：在王權縮成一點之後，他們使被稱為「話語」的王權恢復完整形態，然後「站立聽從」她，如同君王在其眾軍之中一般。

Zohar, Balak 6:113-122 ספר הזהר, בלק ו':ק"ג-ק"כ

Said the boy to him: 'Of a truth I see that your weapons are good; be mindful of them and do not forget them. Assuredly the might of a warrior lies in his lance and sword. But what is the meaning of "mighty in strength that fulfil his word, hearkening unto the voice of his word"?' Said R. Eleazar: 'I have already explained.' Said the boy: 'I see that your arm has become faint. Now it is time not to hold back, but to sling from the catapult stone after ...

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

27 נעוץ סופן בתחלתן

Sefer Yetzirah 論及十個屬性 (ספירות, Sefiros) 時說：「它們的終端嵌入它們的起始之中。」它說明王權——最後一個屬性 (ספירה, Sefirah) ——如何根植於冠冕 (כתר, Keser) ——第一個屬性——之中。

Sefer Yetzirah 1:7 ספר יצירה א':ז'

עשר ספירות בלי מה נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן כשלהבת קשורה בגחלת שאדון יחיד ואין לו שני ולפני אחד מה אתה סופר:

The decade of existence out of nothing has its end linked to its beginning and its beginning linked to its end, just as the flame is wedded to the live coal; because the L-rd is one and there is not a second one, and before one what wilt thou count?

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain) · Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain)

28 וע' במ"א דלכאורה

該段計算了 Shema 第一段中從「你要愛」到「你的城門」的四十二個字，並將第二段與七十二之名相連。它如此解釋此處看似顛倒的情形：光交換了位置，Chesed 之光安置在

Gevurah 的器皿中，而 Gevurah 之光則安置在 Chesed 的器皿中。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת ואתחנן יב, ד. ובכ"מ.

29

אדני שפתי

「求，求你開啟我的嘴唇，我的口便宣告你的讚美。」這是立禱（**עמידה**，Amidah）開篇的經文，標誌著進入祈禱的至聖所。

Psalms 51:17 ו'א:י"ז תהילים

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

O L-rd, open Thou my lips; and my mouth shall declare Thy praise.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

30

סמיכת גאולה לתפלה

Talmud 讚許把救贖的祝福與**עמידה**相連的人。這裡所說的相連，是從示瑪（**שמע**，Shema）及其祝福，進入祈禱中的自我消融（**ביטול**，bittul）。

Berakhot 4b:6 ב'ו:ב ברכות

אמר מר, קורא קריאת שמע ומתפלל. מסייע לקה לרבי יוחנן. דאמר רבי יוחנן: איזהו בן העולם הבא — זה הסומך גאולה לתפלה של ערבית. רבי יהושע בן לוי אומר: תפלות באמצע תקנום.

The teacher stated above: "Then let him read the Shema' and say the Tefillah." This supports the view of R. Johanan who declared: Who will inherit the world to come? He who joins the Ge'ullah to the evening Tefillah. R. Joshua b. Levi said: The Tefillot were arranged in the middle.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

31

ותעמוד מלדת

猶大出生後，經文說：「她便站住，不再生育。」按其直白意思，利亞（**לאה**）有一段時間不再生育。表示「站立」的字詞（**ותעמוד**，vata' amod）把猶大與**עמידה**連結起來。

Genesis 29:35 ב'ה:ל"ה בראשית

ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אוֹדָה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרָאתָ שְׁמוֹ יְהוּדָה וְתַעֲמֹד מִלְדָּתָ:

And she conceived again, and bore a son; and she said: 'This time will I praise the L-RD.' Therefore she called his name Judah; and she left off bearing.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

32

אין עמידה אלא תפלה .. ידך בעורף אויבך, כי המלי

1824年手稿此處有較完整的文本：它將愛與「你的手在你仇敵的後頸上」相連，並特別指出是後頸，因為內在層面必須處於轉離邪惡的狀態；Malchus 有升有降，在晨禱（**מנחה**，Shacharis）是一種方式，在午後禱（**מנחה**，Minchah）是另一種方式，在安息日（**שבת**，Shabbos）以及增補禱告（**מוסף**，Musaf）時也各有不同；夜間，「她把食物分給家中的人」，以此作精煉；精煉只能透過背面進行，因為內在之光如同火炬前的蠟燭那樣被吸收。接著文本談到「雅各祝福法老」：那一方「殺害並取出靈魂」，下降去控告，升上去控訴，並且像強盜一樣，連身體與靈魂一併奪取；目的不只是提升靈魂，還包括「我要除去污穢之靈」以

及「祂必永遠吞滅死亡」；雅各的祝福正是為了賜予力量，使這一切得以實現。

KEHOT 註記

בבז' 1824: "אין עמידה כו' כי אהבה הוא יש בחי' ידך בעורף אויבך, עורף דייקא שהפנימי צ"ל סו"מ כו' וכך הנה המלי' יש לה עליות וירידות הפעם אודה כו' שבשחרית כך ובמנחה כך ובשבת ומוסף כו', ובליילה ותתן טרף לביתה לברר בירורין ומלכותו בכל משלה ואין בירור אלא בבחי' אחוריים כי הפנימי ממילא נכלל כנר בפני האבוקה וכנודע מויברך יעקב את פרעה מה שהוא סטרא קטיל ואפיק נשמתא כו' שיוירד ומסטיין ועולה ומקטרג שלא די במה שלוקח נשמתו אלא גם הגוף וכמו גזלן שנוטל הנשמה והורג הגוף ג"כ כו' ולא די בהעלאת הנשמה בלדת הרבה ישראל אלא גם את רוח הטומאה אעביר כו' ובלע המות לנצח וכדי שיהי' כח לזאת הוצרך להיות ויברך יעקב כו'. [ראה באוה"ת בראשית כרך ו ע' תתשמא, א שקטע זה נמצא שם בסוף המאמר].

33

אין עמידה אלא תפילה

Talmud 教導說，「站立」的意思無非就是祈禱。因此，猶大出生後利亞的「站立」，暗指**עמידה**。

Berakhot 6b:8-9 ב'ח:ט-8 ברכות

ואברהם אבינו מנא לו דקבע מקום? דכתיב: ויִשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם, ואין 'עמידה' אלא תפלה, שְׁנָאֵמַר: 'וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֹל'. אָמַר רַבִּי חֵלְבּוֹ, אָמַר רַב הוֹנָא: הֵיכָא מְבִית הַכְּנָסֶת אֶל יַפְסֵיעַ פְּסִיעָה גָסָה. אָמַר אַבְי: לֹא אָמְרוּ, אֱלָא לְמִיפָק. אָבֵל לְמִיעַל — מַצְוָה לְמִרְהַט, שְׁנָאֵמַר: 'נִרְדָּפָה לְדַעַת אֶת ה'".

Whence do we learn that our father Abraham fixed a place for his prayer? For it is written, (Gen. xix. 27) "And Abraham got up early in the morning to the place where he had stood". "Stood" means nothing else than prayer; as it is said, "Then stood up Phineas and prayed" (Ps. cvL 30). R. Helbo [also] said in the name of Rab Huna: When leaving the Synagogue, one should not take large steps. Abbai said: This refers only to leaving; but to enter a ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

34

כתר שהוא לשון שתיקה

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

ראה בהנסמן לעיל יט, ד.

35

כתר לי זעיר

以利戶（**אליהוא**）對約伯（**איוב**）說：「請等我片刻，我要告訴妳。」此處的動詞「等待」**כתר**（kater），其字母與「冠冕」（**כתר**，Keser）相同，因此，冠冕（**כתר**，Keser）與沉默和等待相聯繫。

איוב ל"ו:ב' Job 36:2

כְּתַר־לִי זְעִיר וְאֶתְחַנֵּן כִּי עוֹד לְאֻלֹּתַי מְלִים:

Suffer me a little, and I will tell thee; For there are yet words on G-d's behalf.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

איוב לו, ב. ראה לעיל יט, ד בכ"מ.

46 כיתרון האור הבא מן החשך

1824年的手稿在本篇末尾補上一句：「因此，經過淨化提煉者就是『**יה**的支派』（**יה**：父與母）、『作以色列的見證』，由上而下，『**הי**為要稱謝 **הי**』，意即如上所述，在 **הי**中引發承認的層次。」

KEHOT 註記

ובבן 1824 נוסף בסיום המאמר: שלכן הם הברורים שבטי י"ה או"א עדות לישראל מלמעלה למטה להודות לשם הוי"ה פ"י לעשות בחי' הודאה בשם ה' כנ"ל.

47 כיתרון האור הבא מן החשך

《Koheles》（קהלת）談到「光勝於黑暗的優越之處」；在哈西迪思想（חסידות，Chassidus）中，這被解讀為由黑暗中顯出的光所具有的額外優越性。這正是由疏遠而生親近的典範。

קהלת ב' י"ג:13 Ecclesiastes 2:13

וְרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחֲכָמָה מִן־הַסִּכְלוּת כִּי־תֵרוֹן הָאֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ:

Then I saw that wisdom excelleth folly, as far as light excelleth darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

48 כמ"ש במ"א בענין ויברך יעקב את פרעה

Kehot 推測（並以「或許」作保留），論及「雅各布祝福法老」的「別處」可能是米特勒·雷貝（אדמו"ר האמצעי）的《Biurei HaZohar》（ביאורי זוהר），135b。

KEHOT 註記

אולי הכוונה לביאורו"ז לאדה"א קלה, ב. עם הגהות בביאורו"ז להצ"צ כך ב ע' תשכז.

49 ויברך יעקב את פרעה

「雅各祝福了法老。」本篇論述（מאמר，maamar）提及別處對此經文的一項解釋，將它作為從黑暗中引出光明的例子。

בראשית מ"ז:7 Genesis 47:7

וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמֵדְהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ אֶת־פַּרְעֹה:

And Joseph brought in Jacob his father, and set him before Pharaoh. And Jacob blessed Pharaoh.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain); Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayechi/2/

為尊崇.....而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok